

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

02 Број: 404-67/17-06

10.03.2017.године

Предмет: Одговори на постављена питања заинтересованих лица у поступку јавне набавке мале вредности, РИК ЈНМВ 1/17

Дана 09. марта 2017. године, наручилац је добио два захтева за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације, поднетих од стране заинтересованих лица у поступку јавне набавке добара – набавка УВ лампи за спровођење избора за председника Републике, РИК ЈНМВ 1/17, за потребе Републичке изборне комисије.

На основу члана 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 124/2012, 14/2015 и 68/2015), Комисија за јавну набавку, на захтев заинтересованих лица, доставља одговоре на постављена питања.

ПИТАЊЕ број 1:

Републичка изборна комисија у својству наручиоца спроводи поступак јавне набавке РИК ЈНМВ 1/17 добра – набавка УВ лампи за спровођење избора за председника Републике. Потенцијални понуђачи морају да испуне следеће додатне услове:

ДОДАТНЕ УСЛОВЕ за учешће у поступку јавне набавке, дефинисане чл. 76. Закона, и то:

Да располаже довољним **техничким капацитетом**, односно да у моменту подношења понуде поседује најмање 3 (три) регистрована возила, којим ће вршити доставу предметних добара, у власништву, по основу закупа или уговора о лизингу.

Да располаже довољним **кадровским капацитетом**, односно да у моменту подношења понуде понуђач има у радном односу (одређено и/или неодређено време) или по другом, Закону о раду, правно дозвољеном основу, ангажовано, најмање 5 радно ангажованих лица;

Да располаже довољним **пословним капацитетом**, односно:

1) Да је за најдуже претходне три обрачунске године (2014., 2015. и 2016. год.) извршио испоруку предметних добара у количини од минимум 5.000 комада, при чему количина испоручених добара по уговору или рачуну не може да буде мања од 2.500 комада;

2) Да понуђач поседује сертификате за следеће ИСО стандарде: ИСО 9001, ИСО 27001 и ИСО 14000.

Да располаже довољним **финансијским капацитетом**, односно :

1) Да је понуђач остварио укупан пословни приход за 2015. годину, у минималном износу од 10.000.000,00 динара.

2) Да понуђач није био у блокади односно да нема евидентиране дане неликвидности у последњих 6 месеци пре објављивања Позива за подношење понуда на Порталу јавних набавки.

Уколико понуђач подноси понуду са подизвођачем, у складу са чланом 80. Закона, подизвођач мора да испуњава обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона.

Уколико понуду подноси група понуђача, сваки понуђач из групе понуђача мора да испуни обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона, услов из чл.75. став 2. Закона и додатне услове.

Додатни услови су у супротности за Законом о јавним набавкама.

Технички капацитет је превисоко одређен и није у складу са основним начелима јавних набавки. Наручилац искључиво захтева да понуђач има три доставна возила а ако се узме у обзир количина предмета набавке, сврха се постиже и са једним доставним возилом. Кадровски капацитет је такође високо одређен јер ако се узме у обзир прописана количина предмета јавне набавке, за извршење је потребан један или два радника.

Захтевамо од наручиоца да овај услов пропише тако да не ограничава конкуренцију.

Пословни капацитет да је понуђач за најдуже претходне три обрачунске године (2014., 2015. и 2016. год.) извршио испоруку предметних добара у количини од минимум 5.000 комада, при чему количина испоручених добара по уговору или рачуну не може да буде мања од 2.500 комада, у супротности је са Законом о јавним набавкама и очигледно да има за циљ да преферира понуђаче који су већ имали закључене уговоре са наручиоцем. Ако се узме у обзир спецификација добара изводи се закључак да услов ограничава конкуренцију и да није у логичкој вези са јавном набавком што је у супротности са чланом 76. Став 6. ЗЈН. Није у логичкој вези услов да је понуђач минимално испоручио 5000 комада као ни да је по уговору и рачуну испоручио количину која није мања од 2.500 комада. И понуђач који је продао 500 комада по једном уговору или 50 комада по уговор може да изврши овај уговор савено, поштено у складу са пословним обичајима и одредбама уговор јер предмет јавне набавке није специфичан производ и тај производ могу да пласирају и предузетници и друштва са ограниченом одговорношћу и акционарска друштва. Ограничење да је то понуђач урадио у периоду од најдуже три године такође није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Понуђач основан-регистрован у 2017. Години који је извршио уговоре са истим предметом као и ова јавна набавке не може да учествује у поступку јер то није учинио у 2014,2015 и 2016. Години. Такође, ни понуђач који је добра продавао у 2010. Години али из неких разлога то није чинио у 2014,2015 и 2016. Години не може да поднесе понуду, јер овај услов ограничева конкуренцију и у супротности је са чланом 10 и чланом 76. Ставом 6. Закона о јавним набавкама.

Захтевамо да наручилац овај услов избрише из конкурсне документације или да пропише тако да не ограничава на временски период и на количину испоручених добара. Још једном напомињемо да јавна набавка није специфична и да понуђач који је испоручио 50 комада може да изврши уговор за ову јавну набавку.

Услов да понуђач поседује сертификате за следеће ИСО стандарде: ИСО 9001, ИСО 27001 и ИСО 14000 није законит и нема упориште у Закону о јавним набавкама. Стандард ИСО 27001 је значајан стандард за организације које се баве информацијама, информационам системима и информационам технологијама и имају потребу за очување поверљивости информација. Његова имплементација и примена омогућавају бољу сарадњу са сличним организацијама широм света које послују по овом моделу. Овим стандардом, организације демонстрирају својим корисницима и осталим заинтересованим странама да послују са пословним процесима на бази принципа сигурности и да је пословна политика усмерена на стална побољшавања у систему менаџмента за безбедност информација и процесима пружања услуга повезаним са њим. Циљ овог стандарда је имплементација прописаних процедура које доводе до системске заштите у области информационе безбедности. На основу горе наведеног се недвосмислено може закључити да стандард ИСО 27001 ни на који начин није повезан са јавном набавку коју наручилац спроводи.

Захтеваним сертификатом као доказом да понуђач у предметном поступку јавне набавке испуњава захтеве стандарда ИСО 27001 се само неоправдано ограничава конкуренција и дискриминишу понуђачи који не располажу овим стандардом, а могу професионално, ажурно и квалитетно да пруже предметну услугу.

Наиме, поверљивост информација из поступка јавне набавке обезбеђује се у складу са ЗЈН, затим нпр. Законом о тајности података, Закона о заштити пословне тајне и другим бројним подзаконским актима. Сам наручилац је дужан да спровођење поступка јавне набавке усагласи са одредбама Закона о тајности података и на тај начин заштити информације.

Чланом 31. Закона о тајности података прописано је „Орган јавне власти примењује опште и посебне мере заштите у складу са законом и прописом донетим на основу закона, ради заштите тајних података који се налазе у његовом поседу“

Чланом 33. Закона о тајности података прописано је „У циљу ефикасне примене општих мера заштите тајних података из члана 32. овог закона, актом Владе утврђују се посебне мере заштите тајних података.

Поједине посебне мере заштите могу се ближе уредити актом надлежног министра, односно руководиоца посебне организације, у складу са актом Владе из става 1. овог члана.

Имајући у виду садржину конкурсне документације може се са сигурношћу утврдити да наручилац нигде не спомиње тајност података те из тог разлога не постоји ни објективна потреба за прописаним стандардом. Овај услов је прописан са циљем елиминације понуђача који не поседују стандард и преферирања

понуђача који поседује стандард који није у логичкој вези са предметом јавне набавке и не доприноси извршењу уговора већ служи за дискриминацију и ограничавање конкуренције. Ако се провере доступни подаци на Порталу јавних набавки може се утврдити да је конкуренција и ранијих година за набавку овог предмета била ограничена, да се уговор додељује истом понуђачу а да понуду поднесе или само изабрани понуђач или евентуално поред изабраног понуђача још један понуђач који "намерно" или „ненамерно“ поднесе неприхвљиву понуду.

Основно начело јавних набавки је начело обезбеђења конкуренције уређено чланом 10. ЗЈН које гласи

„Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума“.

Чланом 76. ст. 2. Закона о јавним набавкама прописано је да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Чланом 76. ст. 6. ЗЈН одређено је да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Неоправданим захтевом да понуђач у предметном поступку јавне набавке пружања услуге одржавања хигијене располаже сертификатом ИСО 27001, Наручилац је повредио члан 10. И члан 76. Став 6. ЗЈН.

Ако наручилац изведе доказе и узме у обзир чланове Закона може да закључи да услов није примерен предмету јавне набавке и потребно је да га избрише из конкурсне документације .

Финансијски капацитет у спорној документације је прописан на следећи начин да је понуђач остварио укупан пословни приход за 2015. годину, у минималном износу од 10.000.000,00 динара. Конкретна јавна набавка је планирана као јавна набавка мале вредност што сходно члану 39. ЗЈН није већа од 5.000.000,00 динара без ПДВ-а. Наручилац за годину дана захтева да је понуђач остварио пословни приход од 10.000.000,00 динара без ПДВ-а, што представља за годину дана двоструку вредност јавне набавке. Сматрамо да наручилац треба да објасни заинтересованим лицима у каквој је вези финансијски капацитет са процењеном вредношћу јавне набавке и да ли је у складу са чланом 77. Закона о јавним набавкама.

Додатне услове понуђачи испуњавају посебно, што је супротно члану 81. Закона о јавним набавкама. Садржина захтева прописаног у конкурсној документацији доказује да се може поднети само самостална понуда и да је заједничка понуда у овом предмету исто што и самостална. Закон о јавним набавкама јасно прописује да понуђач може да поднесе понуду самостално, заједнички са другим понуђачима и са подизвођачима. Заједничка понуда омогућује понуђачима да удруже своје капацитете и да заједно реализују јавну набавку ако нису у могућности да самостално поднесу понуду из разлога што не располажу довољним пословним, кадровским или техничким капацитетом. Предмет јавне набавке је добро које могу да испоруче и учесници заједничке понуде које услове испуњавају заједно. Није оправдана потреба да понуђачи подносиоци заједничке понуде додатне услове испуњавају појединачно ако ЗЈН оставља могућност доказивања додатних услова заједно са осталим члановима групе код заједничке понуде.

Захтевамо да наручилац овај услов избрише из конкурсне документације и усклади са чланом 81. Закона о јавним набавкама који регулише заједничку понуду и прописује да понуђачи додатне услове испуњавају заједно, осим ако наручилац не одреди другачије. Одређивања услова да сваки члан групе испуњава додатне услове мора да буде оправдан, објективан а не као у овом поступку прописан са циљем да елиминише понуђаче и да предност да само једном понуђачу који испуњава све додатне услове .

Наручилац поступак отварања спроводи 14.03 а као рок испоруке предвиђа 24.03.2017. године. Од дана отварања до дана испоруке треба да донесе одлуку, сачека правноснажност одлуке и изврши испоруку што доказује да рок није објективан и да је прописан у циљу елиминације понуђача. Имајући у виду датум одржавања изобра, сматрамо да је требало прописати дужи рок на пример до 01.04.2017.године да би понуђачи припремили добра која можда увозе из иностранства. И овај захтев доказује да је преферирани понуђач можда већ набавио предметна добра и да је сигурно да ће уговор бити додељен њему а да је ова јавна набавка само један фиктиван поступак, за оправдање већ унапред припремљених радњи између „преферираног понуђача“ и наручиоца.

Да предметна добра увек испоручује један понуђач и да је конкуренција ограничена може свако лице утврдити увидом у сајт наручиоца у делу јавне набавке и на Порталу управе за јавне набавке.

Све напред н доказује и указује да је прекршен Закон о јавним набавкама. Захтевамо да наручилац измени документацију, продужи рок за подношење понуда и спроведе један законити поступак.

ПИТАЊЕ број 2:

Обраћамо Вам се у вези са јавном набавком РИК ЈНМВ 1/17, и имамо следећа питања-недоумце у конкурсној документацији:

1. Као услов за технички капацитет захтева се поседовање три возила у власништву. Узимајући у обзир обим предметне јавне набавке, сматрамо да се јавна набавка може реализовати и са мањим бројем возила. Да ли је могуће смањити овај критеријум?

2. Као услов за кадровски капацитет захтева се да понудјач у моменту подношења понуде у радном односу има најмање 5 радно ангажованих лица. С обзиром да предметна јавна набавка не мора да захтева ангажовање толиког броја запослених радника, молимо Вас да размотрите могућност смањења и овог критеријума.

ОДГОВОРИ на питања бр. 1 и 2:

Наручилац није прописао дискриминаторске додатне услове за кадровски и технички капацитет, с обзиром на чињеницу да се предметна добра морају испоручити у кратком року, а на основу вишегодишњег искуства у спровођењу избора у Републици Србији, 3 доставна возила и 5 запослених радника представљају минималну логистичку подршку и неопходни су како би се испорука предметних добара обавила у захтеваном року.

Добром логистичком подршком Наручилац осигурава да ће потенцијални понуђач у року испоручити добра, и да неће доћи до кашњења због чињенице да понуђач има само једног запосленог, већ више радника који ће набавити неопходна добра, до возача који ће предметна добра довести и радника која ће иста испоручити у магацине Наручиоца.

Када је у питању пословни капацитет, Наручилац сходно члану 77. став 2. тачка 2) алинеа 1, може да тражи списак испоручених добара за период који није дужи од 5 година, из чега произилази да Наручилац никако није могао да тражи да је понуђач пре 7 година односно у 2010. години испоручио исте, а Закон му дозвољава и не ограничава да тражи за претходне три године.

Сврха постојања додатних услова, у овом случају финансијског капацитета, јесте један од начина да се Наручилац осигура и да добије искусног и квалитетног потенцијалног понуђача, па сходно томе Наручилац није прекршио одредбе члана 77. Закона о јавним набавкама, јер исти прописује да минимални годишњи приход који се тражи од понуђача не сме бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке.

Наручилац није поступио супротно члану 81. Закона о јавним набавкама, јер исти ставом 2) прописује да додатне услове понуђачи из групе понуђача испуњавају заједно, осим ако наручилац из оправданих разлога не одреди другачије. Имајући у виду да предметна јавна набавка служи за спровођење изборног процеса (избори за председника Републике Србије), то сходно члану 81. Закона о јавним набавкама Наручилац има оправдане разлоге да одреди додатне услове како би обезбедио несметано одвијање изборног процеса.

Захтев заинтересованог лица да испорука предметних добара буде 1.04.2017.године је немогућ, с обзиром да се избори за председника Републике Србије одржавају 2.04.2017.године, а да се сва предметна добра дистрибуирају на 8.253 бирачка места у Републици Србији, за шта је потребно одређено време. Наведени захтев би апсолутно угрозио изборни процес и у потпуности обесмислио предметну јавну набавку.

Предмет јавне набавке РИК ЈНМВ 1/17 није пружање услуга одржавања хигијене, како је заинтересовано лице у свом захтеву навело, указујући на повреде чланова Закона, а у вези захтеваних ISO стандарда.

Сама чињеница да заинтересованом лицу не одговарају услови за учешће у предметној јавној набавци никако не треба да значи да су повређена начела једнакости понуђача и начело обезбеђења конкуренције. У складу са чланом 76. Закона о јавним набавкама, наручилац има право да постави додатне услове за које верује да су неопходни како би се предметна јавна набавка спровела а на крају и реализовала од стране квалитетног и искусног понуђача и то у кратком року како је захтевано у конкурсној документацији, јер су избори за председника Републике, који су расписани за 02. април 2017.године, од велике важности и интереса за Републику Србију.

Наручилац је у предметној јавној набавци у свему поступио у складу са чланом 75. и 76. Закона о јавним набавкама.

Одредба Закона о јавним набавкама у смислу заштите података, на коју се заинтересовано лице позива у допису – члан 14. Закона о јавним набавкама регулише дужности Наручиоца у смислу чувања поверљивих података, и то чл. 14. став 1. тачка 3. Закона о јавним набавкама. Позивање заинтересованог лица на горе наведени члан Закона ирелевантно је и беспредметно јер је Наручилац тај који је дужан да чува као пословну тајну имена заинтересованих лица, понуђача и подносиоца пријава до отварања понуда, што је Наручилац и доказао објављивањем свих питања заинтересованих лица без иједног пословног имена.

Комисија за јавну набавку